

Warszawa, dn. 04.11.2024

Prezes Rady Ministrów Donald Tusk
Minister Zdrowia Izabela Leszczyna
Wiceminister Jerzy Szafranowicz
Ministerstwo Zdrowia ul. Miodowa 15 00-952 Warszawa
Przewodnicząca Komisji Zdrowia Marta Golbik
Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych Janusz Cichoń
Rzecznik Praw Obywatelskich dr hab Marcin Wiącek
do wiadomości: Prezes NRPIP Mariola Łodzińska, Prezes NIL Łukasz Jankowski

PETYCJA nr 2 w sprawie utworzenia Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (ZPP) z rozszerzonymi w określonym zakresie uprawnieniami na równi z lekarzem zgodnie z szerokimi tylko w teorii kompetencjami wg ustawy o zawodzie pielęgniarki i położnej, cytuję „**samodzielne udzielanie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych**” w polskim systemie ochrony zdrowia w celu poprawy jakości opieki i leczenia pacjentów.

Uzasadnienie:

Ważność zredefiniowania praktycznych i samodzielnych uprawnień pielęgniarki i położnej wymaga natychmiastowych zmian prawnych z powodu uregulowania 15 zawodów medycznych na zasadzie ustawy (Ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz. U. 2023 poz. 1972, dalej jako: ustawa), która weszła w życie 26 marca 2024 roku. Dotąd kształtował się sztywny podział ról i zadań kilku zawodów medycznych: lekarz – leczy, a pielęgniarka – pielęgnuje. **Dwukrotnie zwiększenie liczby zawodów medycznych sprawia, że kompetencje i uprawnienia lekarzy i kadry pielęgniarskiej muszą ulec zmianie dla dobra pacjenta. Zasada partnerstwa i komplementarności obu w/w zawodów medycznych jest kluczowa, aby jakość opieki medycznej nad pacjentem była lepsza** (Polska zajmuje ostatnie miejsce wśród krajów OECD). Wg badań przedstawionych na XVI Europejskim Kongresie Gospodarczym w 2024 r. wynika, że 75% ankietowanych wyraziło opinię, że **dostępność do usług medycznych jest najważniejsza**. Dlatego kadra pielęgniarska o najwyższych kwalifikacjach powinna zapewnić cytuję za ustawą „**samodzielne udzielanie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych**,,, co oznacza, że **po pierwsze pielęgniarka samodzielnie udziela świadczeń zdrowotnych** oraz po drugie **posiada uprawnienia w określonym zakresie na równi z lekarzem bez specjalizacji**.

Ważna jest również implementacja Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (ZPP) w realiach aktualnego systemu ochrony zdrowia. Celem wdrożenia ZPP jest poprawa jakości opieki nad pacjentem. Ponadto przy zwiększeniu uprawnień Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej system ochrony zdrowia będzie mógł zaproponować szybką, niedrogą i fachową pomoc medyczną społeczeństwu, tak jak to funkcjonuje w innych krajach. Dla **skutecznego leczenia pacjentów** oraz **optymalizacji kosztów i zasobów kadry medycznej** w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia **lekarz powinien w możliwie krótkim czasie nabyć uprawnienia specjalisty**, co niestety nie przekłada

się w praktyce¹. Wprawdzie pielęgniarki nie odciążą lekarzy od biurokracji, ale częściowe przejęcie ich zadań **przez rozszerzenie uprawnień ZPP** służyć będzie dla **dobra i zadowolenia pacjenta** z jakości świadczonych usług zdrowotnych. **ZPP jako koordynatorzy opieki medycznej mają stały kontakt z pacjentem** – komunikacja i asystowanie pacjentowi na każdym etapie procesu leczenia podniesie jakość opieki. **Zaawansowana Praktyka Pielęgniarska (ZPP) wpłynie na poprawę zadowolenia pacjentów**. Polski pacjent zasługuje na **najwyższą jakość opieki** w publicznej ochronie zdrowia.

Analizując **mapę uprawnień zawodów medycznych z 2022 r.** przygotowaną przez Kancelarię Senatu – Biuro Analiz, Dokumentacji i Korespondencji wnioskujemy o **rozszerzenie uprawnień Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej**, które powinny być syntezą **uprawnień felczera, lekarza bez specjalizacji** w zakresie wydawania skierowań na badania laboratoryjne oraz innych badań diagnostycznych, stwierdzeniu zgonu oraz wystawiania recept **oraz ratowników medycznych** (od str. 101) z uwzględnieniem dotychczasowych uprawnień pielęgniarki systemu.

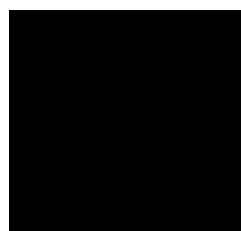
Zaawansowana Praktyka Pielęgniarska odgrywa ważną rolę w nowoczesnym systemie opieki zdrowotnej w krajach rozwiniętych i jest **kluczowym dostawcą łatwo dostępnej i niedrogiej opieki**.

Na podstawie analizy systemu ochrony zdrowia w kontekście kadr medycznych z 2024 r: wynika, że „**braki kadrowe są jednym z największych wyzwań polskiego systemu ochrony zdrowia**” – Dane z raportu OECD „Health at a Glance 2023” wskazują, że **Polska ma niedobór personelu medycznego** w porównaniu do innych krajów OECD. **Na 1000 mieszkańców przypada zaledwie 5,7 pielęgniarek** (średnia OECD wynosi **9,2**) oraz **3,4 lekarzy** (średnia OECD to **3,7**)². Jeśli zasób lekarzy oscyluje w okolicach średniej OECD, to niedobór kadr pielęgniarskich w Polsce jest niepokojący.

Warto przytoczyć słowa Baracka Obamy: „**Reforma ochrony zdrowia nie jest luksusem, który można opóźnić, ale koniecznością, na którą nie można czekać**”. Dlatego wzywamy do natychmiastowego utworzenia **Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej z jej nowymi uprawnieniami**, co jest zasadne i zgodne z interesem polskiego pacjenta.

Proszę o odpowiedź na powyższe w ustawowym terminie.

Z poważaniem

¹ <https://www.rp.pl/ochrona-zdrowia/art9442951-coraz-wiecej-lekarzy-rezygnuje-ze-specjalizacji>

² <https://nursing.com.pl/artikul/kryzys-kadrowy-w-polskim-systemie-ochrony-zdrowia-nowe-wyzwania-i-rola-technologie-w-przyszlosci-6707bb76ccd657755e4b0ffe>